

UJVIDÉKI HIRLAP

AZ UJVIDÉKI NEMZETI MUNKAPÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Szerkesztőség és
kiadóhivatal:
Erzsébet-ter 3. szám.
Telefon 115.

Hirdetése k hasábszerinti
petitesoronként 20 fillér,
többesrít megjelölés esetén
megállapodás szerint.
Ujvidéki hirdetések újra
előre úszandó.

Felélős szerkesztő és kiadó: **Dr. MAYER OSZKÁR.**

V. Évfolyam.

Ujvidék, 1914. május 17. vasárnap

40. szám.

Közigazgatási bizottsági ülés.

Ujvidék szab. kir. város közigazgatási bizottsága *Matkovits Béla* főispán előnközte alatt f. hó 14-én tartotta rendes közgyűlését, melyen az elnökö főispánon kívül jelen voltak: *Fodor Mihály* pénzügyigazgató, *Faragó János* tanfelügyelő, *Stankovics Szilárd* államépítészeti hivatalfőnök, *Balku Gyula* gazdasági előadó, *dr. Konyovics György* ügyész állami hivatalnok, *dr. Demetrovics Vladimir* kir. tanácsos, polgármester, *dr. Marczekovich Imre* főjegyző, *dr. Čapavica György* úrnaszéki elnök h., *dr. Štefanovics Iszárkó* tanácsos, *dr. Sebő Lajos* tiszti főlegye és *Lőkics János* tisztviselő, továbbá *dr. Szlezák Lajos* ország. képvis., *dr. Gal Ödön*, *dr. Ámon Pál*, *Vilics Márk*, *Molnár Hugó*, *Balassa Henrik*, *Grossinger János*, *dr. Kassovitz Armin* és *dr. Mayer Oszkár* biz. tagok. A szakelőadók szokásos havi jelentéseiket terjesztették elő, majd az árvaügyi és fegyelmi bizottságok, albizottságok üléseztek.

A jelentések közül nagyobb érdeklődésre számíthat a tiszti főorvos alábbi jelentése:

Tekintetes Közigazgatási Bizottság!

Városunk közegészségi állapota április havában kedvező volt, a vörheny egy esettel szaporodott, leginkább a III-ik és IV-ik negyedben mutatkozott, a bejelentett esetek száma 9, egy halál által. A difteria 3-mal csökkent, a kanyaró pedig 17 esetre emelkedett, feloldása enyhé, hörkhurut bejelentett 13, hasihagymás 1 esetben.

A halálozások száma a város területén 48 volt és halvaszületés 3 ízben r. k., 4 ízben gör. kel. szülőknel. A kórházban elhalt 10 egyén. Ezek közül volt 26 r. k., 22 gör. kel., 3 evang., 4 ref. és 3 izr. A tuberkulózis a városban 4-szer, a kórkórházban pedig 2-szer szerepelt mint halálók.

Befejezett nyert e hó folyamán a szikvizgyár, továbbá a gyárak, ipartelepek és pékműhelyek egészségügyi szemléje, ugyanezek befejezettek az iskolagyermekök szemvizsgálata is. 3848 iskolagyermek közül 64 találtató trachomának. Ugy e vizsgálat, mint az idei sorozás eredménye a trachomások számának apadását igazolja, 204 megjelent I. korosztályú állításköteles közül 7-et mint gyógyíthatót besoroztak, csupán 4 lett súlyos trachomája mint visszahelyező.

A piac ellenőrzés folyamán 106 tejmintát küldetett be az elemiszter vizsgáló állomának; kifogás alá esett 31 minta, a vizsgált anyag 29%-a.

A kózkórházban április havában ápolottakat összesen 441 férfi és 242 nő. A hó végén még ápolás alatt maradt 209 férfi és 114 nő, vagyis összesen 323 beteg.

A kisipar

munkásbiztosítási kívánásai tekintetében hoznak különböző határozatokat az ország ipar-területei, amelyek homlokegyenest ellenkeznek egymással — és a kor követelményeivel, p. o. az ipar-területek országos szövetsége közgyűlésén is hoztak egy határozatot, hogy állítassanak vissza az ipar-területi pénztárak. Veleményem szerint ez lehetetlen kívánás, mert a baj a pénztár belső szervezetében van, tehát a pénztár organizmusát kell kötelezéstíteni. Hiszen a pénztári érdekeltségek, munkaadók és munkás egyaránt olyan terhet viselnek, melyet a külföldön sehol sem találunk. És mégis azt látjuk, hogy az országos pénztár deficitelt dolgozik, bár a törvény módot nyújt a pénztárak arra, hogy az eddigi illetékeket fölemeljék. Szerintem nem illetékfelemeléssel, hanem helyes gazdálkodással s az egész drágán adminisztráció új alapra fektetésével megszüntethető a deficit. Azonban mindez nem változtat a dolog lényegén. A munkaadók és munkás érdekeltségeknél egyaránt oda kell hatni, hogy az országos pénztár új alapon szerveztessék. És pedig úgy, hogy a helyi pénztárak a decentralizáció alapján kiterjedt széles autonómiait kapjanak, úgy, hogy a pénztár igazgatóság az igazgatóságon kívül egy *állami munkásbiztosítási hivatal* által ki-nevezett tisztviselő közvetlenül intézi. A pénztár többi tisztviselőit pedig az igazgatóság választja. Ezzel megszűnnek az az állapot, hogy az állami hivatal csak közvetett uton gyakorolja az ellenőrzést és hogy csak fölleborzási forum legyen. Így elérhető volna az, hogy a pénztár igazgatása a decentralizáció mellett is, az állami hivatal által közigazgatási minőségben kinevezett tisztviselő, illetve hivatalnok útján mégis a kor követelményeinek megfelelő centralizáció mellett történjen, amely megszüntetné azt az áldatlan állapotot, hogy az országos pénztár ügyeit 750 személy dirigálja. Hiszen egy ilyen köztisztviselő 50 ezer koronát emészt fel. Azután ott van az országos pénztár 500 tisztviselője, amely rangvetet tisztviselői kör szintén másfél milliót emészt fel. Az országos pénztár megszűnésével a pénztár betegneik ügyeit gyorsabban intézhetik el. Akkor a helyi szervek nem lennének az országos pénztárnak alárendelve. Ezen rendszerrel a legjobban érdekeltek fél, a munkásosztály közegészségügyre jobb és vitás esetekben gyorsabban elintéztet nyerhetne. Anyagi szempontból pedig az országos pénztár megszűnésével 4 millió korona szabadul fel. Ezáltal a pénztárak nem lennének olyan kellemetlen helyzetben, hogy az amugy is túlterhelt munkaadókra és munkásokra újabb terheket rojnak és azt a végtelenségig fokozzák. Elvagyok készséve arra, hogy a szervezett munkások lelkiállamán birtokosai, a demokráciászent nevében támadni fogják azt a megoldást. Azonban mi nem nézhetjük továbbra is feltétlenül, hogy a pénztár pártkérdéssé tegyek és általa egy pártpolitikái hatalom csiráit neveljék és erősítsék ez üdvös intézmény helyett. Egyet azonban mégis tanulunk a tisztelt szociáldemokrata párt vezetőségétől, hogy szervezkedünk kell! A munkaadó ipasokat szervezkedéssel kell a jövő küzdelmére előbb harcraépessé tenni. Aztán jöhet a támadás — a kutyaszóvszét ellen", mely alatt P e k l ő B é l a ipar-területi elnökök és összes iparosársaink érték a szociáldemokraták.

Mi állunk előbe!

Egy kisiparos.

A jövő évi szini idény.

A szinügyi bizottság szótöbbséggel, a tanács pedig egyhangulag 1915. évre a szinjátszású engedélyt *Füredy Béla* pécsi szinjátszóatónak újbol kiadta. Ezzel dűlőre jutott a jövő szini évad sokig húzódo kérdése. A tanács döntése *Közmelegnyugvást* költött, mert a szinjátszó közönség körében ugyóztólvan egyhangy volt az a vélemény, hogy a társulat működése minden tekintetben megúti a kívánt mértéket, ami kifejezésre is jutott abban, hogy a szokottnál is hosszabb ezen tavaszi idény alatt a szinház majdnem minden este zsúfolva volt. A közönség elismeréssel adózott a pompás repertoárról; a pazar és alkotászek díszletekért, melyekhez még csak hasonlót sem produkált eddig egy társulat sem — az ötletek és kitűnő rendezéssért; a társulati tagok összetartás és művészi játkéért. Az igazgató megérdemelte, hogy a bizalmat előlegezzük neki a jövőre is, s reméljük, hogy ha új tagokkal is, mert hogy a színészek változnak, az nem megyett — ki fogja elégenit közönségünk igényeit. Ujvidék jó szinjátszó, de számos eddigi Füredyn kívül, erre meg kevesek jöttek rá. A tanács döntését megnyugvással fogadjuk, s helyeseljük, hogy a tanács méltányolja a közönség csaknem egyhangú óhaját és kívánását.

HIREK.

Személyi hir. Matkovits Béla főispán, aki több napit itt tartózkodása alatt a kihallgatásra jelentkezéket fogadta, továbbá a közigazgatási bizottsági ülésen, valamint a pétérváradí állandó vegyes felülvizsgáló bizottságban elnökölt e hó 14-én, és egyéb fontos közügyben intézkedett, — folyó hó 15-én a reggeli gyorsvonattal Budapestre utazott pár napra és egyebek között résztvev a vörös-kereszt egyetnek a genfi konvenció felszázados évfordulója alkalmából tartandó közgyűlésén, ahol az ujvidéki vörös-kereszt egyleti választmány küldöttségét élén, mint e választmány díszelnöke fog megjelenni. A főispán eddigi diszpozíciók szerint f. hó 21-én érkezik vissza városunkba.

Illusztris vendégek báró Pasquier repülése. Azok a csodás és bravúros repülések, melyek a levegő hőseinek élére egy fanatikusan bátor mágusnak, *báró Pasquiernek* nevét jegyezték fel ragyogó betűkkel és a melyek az egész világ bámolatát vonták magukra: — mint tudjuk — fővárosunk közönsége előtt sem ismeretlenek már. A fővárosi repülőtérre eddig még soha sem látott óriási tömegeket csaltak ki báró Pasquier repülése. A csodás aviatikusnak főleg pár nap előtti második produkciót — szinte azt lehetne mondani — egész Budapest nézte végig, a legfelsőbb köröktől a legalsóbb társadalmi rétegekig.

Az illusztris vendégek élén megjelent **József főherceg neje, Augustaa főhercegnőasszony, atyja, Lipót bajor herceg és fia, az ifjú József Ferenc főherceg kíséretében.** Mint ráuk, ujvidékiekre, nem közömbös tény emeljük ki, hogy e magas vendégeket a **Magyar Aero-szövetség** jelenvolt elnöksége nevében **főispánunk, Matkovičs Béla** fogadta, üdvözölte és kalauzálta, mint a ki a magyar aviatika fellendítéséért megindult országos akciójának kiváló érdemeit szerzett úttörője, aki az aviatikai vezetőkörökben általános nagyrabecsüléssel találkozik és méltán jelentőségteljes pozíciót foglal el azóta, amióta városunk közönsége élén a tavalyi **„Repülőnapok”**, rendezése és tüntetőnyes sikerre vitele által hanzak aviatikájának megteremtésére az első, hathatós, pozitív impulzust megadta. Természetes volt, hogy minden exponált funkció, mely aviatikai események során is főispánunknak jut az ország homlokterében, — nemcsak az ő népszerű személyének, hanem városunknak is különös súlyt és jelentőséget ad.

Főispáni kinevezések. Főispánunk pár nap előtti titléle alkalmával **dr. Stojákovičs Jęfát** a városi közkórház szocietési osztályán viselt főorvosi állásában véglegesítette. — **Dr. Korényi Béla** orvost pedig a kórház egyik alorvosává nevezte ki.

Az önkéntes vörös-keresztos ápolónők vizsgálja. A Ujvidéki városi vörös-kereszt választmány önkéntes betegápolónői tanfolyama f. évi május hó elején befejeztéven, május hó 11. és 12. napján a vizsgák is megtartattak, meg pedig kiváló eredménnyel. A vizsgák a városi közkórházban a városi választmány képviselőitelen Forster Géza vár. tanácsos ügyv. alelnök, egyesületi megbízott és dr. Schossberger Sándor kórházigazgató elnökeletta alatt dr. Wagner Károly és dr. Koda Sándor tv. vár főorvosok és egyesül. választmányi tagok jelenlétében tartattak meg. A jelölték az megjelent oktató orvosok üdvözlése után a kérdéseket dr. Brezovszky Nándor sebész, dr. Trifkovičs György főorvosy-ész, dr. Stojákovičs Jęfa szemész-főorvosok és dr. Schossberger Sándor kórház-igazgató intéztek a tanfolyam hallgatójához, akik csaknem helytel nélkül meglepő készítséggel felelték a feltevé kérdésekre és szabatos feleleteikkel gyönyörködötték a bizottságot, mely a hölgyeket — kiváló készítségük alapján — képesítette. Az előlők megbízott a vizsgázó hölgyeknek lelkes ügyszereletük és faradhatlan szorgalmukért továbbá a kórházigazgató és a vizsgázó főorvos uraknak, valamint dr. Machner, dr. Kerényi kórházi alorvos uraknak bázgó faradozástukért hálás köszönetet mondott. Vizsga után a hallgatók az orvosi karral és a vizsgázó bizottsággal a kórház szeg kertjében léfelyképzettétek magukat, mely jól sikerült csoportkép, bizonyára kedves emlékké fog szolgálni az első tanfolyam hallgatóinak és emlékeztetni fogja őket a jövőbeli magasztos hivatásukra. A vizsgázott hölgyek a következők: Bocerity Anna, Bocerity Milica, Csupics Jánosné, Farkas Eszti, Hereschán Helén, Honatovičs Jolan, Jankovičs Györgyné, Jarabett Viktória, Kirchner Stefánia, Kirchner Irén, dr. Klein Lipótné, Klein Róza, Komlóš Irén, Komlóš Raszóné, dr. Konyovičs Györgyné,

Könyves Tóth Elli, Ländler Elza, dr. Lusztig Nándorné, Mária Berta, Mária Febrania, Mária Konstantina, Mária Polyzena, Mária Syeria, Mária Faddoa, Mártoro Agostonné, Parabak Mária, Puskár Györgyné, öz. Rapp Jakabné. Radovszkyevics Mária, Scheinewind Katalin, Stessel Rudolfné és Wirth Gyuláné.

Bélgázók ének. 1) Áldozócsütörtökön, f. hó 21-én d. e. 8 óraker lesz az első Áldozók miséje. Ezen alkalomból a gimn. ifjúsági énekkar ugyanazon énekeket éneklí a nagytémpóban, melyeket az intézet felavatása alkalmából énekel.

2) Szóló-énekek a májusi ájtatosság alkalmából. — 1. Dabny J. éneklí Reimann Ave Mariáját; máj. 23. Szorger B. éneklí Reimann Ave Mariáját; máj. 25. Schubert M. Turnay Lemondás c. éneket; máj. 27. Hollós P. Marchesi Ave Mariáját; máj. 30. Szorger B. Mayer Enckhach Ave Mariáját.

Választói vizsgák. Az írásbeli választói vizsgára 823-an jelentkeztek. A jelentkezők kérvényei a küldött bizottságnak adattak ki, mely elsősorban megállapítja, hogy kik bocsáthatók vizsgára. A vizsgálatok maguk három bizottság előtt valószínűleg a jövő héten ejtetnek meg.

Gyermek kiállításokat azért rendeznek, hogy az egyes tápanyagok értéket megállapíthassák. — A legnagyobb díjak nyertesek azok a szülők, akik elválasztás pillanatától kezdve PHOSPHATINE FALIERES-ét táplálják a gyermekeket, mert kik áháló táplálnak, szépen fejlődik és nem kap békultatást. Világhírű gyermekorvosok egyhango véleménye, hogy a gyermek táplálását az elválasztás idejétől a legelőkeltesében a világszerte kedvelt „Phosphatine Falieres tápszerrel” eszközözhéjük.

Pékszátrák. A helybeli fehér sütőműmunkások múlt szombaton szájtrákba léptek, főbb követeléseik csekély béremelés, tisztességesebb bánásmód és magyob tisztaság a műhelyekben. Hogy a követelések nem tulzattak, igazolja, hogy a legnagyobb műhely tulajdonosa Wachtl Imre azokat nyomban, a szájtrák előtt, teljesítette és azóta teljesdíját több mester követte.

Leszakkította a gép a lábát. Nagy szerencsétlenül történt a napokban az első magyarizanszi gőzvezető és csomaggyarban. Molnar Matyas gyári munkás a sárfaluú gép mellett foglalatokodván, valahogyan a felhúzó láncal elkapták s egyik lábát valósággal lemeteszte. A bíróság kiszállt a helyszínre a szerencsétlenség okának megvizsgálására.

Adófeltes Iránti hírdetmény. Alulírott városi tanács ezenlél felszólítja mindazokat, akik a községi adófölkönyvben előlirt és az 1909 évi I. t. c. 26. §-a értelmében esedékes adótartozásukat e hó 15-éig be nem fizették, hogy azt járulékaival együtt a jelen hírdetmény közhírré tételétől számított 8 napon belül, vagyis e hó 23-áig a városi adópenztárnál annál is inkább fizessék be, mert ellenkezé esetben ellenük a zálogelési eljárás anyommal meg fog indittani. Ujvidék szab. kir. város tanácsa. 1914. évi május hó 15-én. *Dr. Demetrowics Vladimir* kir. tanácsos, polgármester.

Pályázati hírdetmény. *Dáró Waltersdorf-Urbair Bernád* altengernagy által két szegény beteg tengerészkatona segélyezésére létesített alapítványra. A „Mária Anna eszárné alapítványi bizottság” pályázatot hírdet, a font nevezett alapítvány jövedelméből két szegény beteg tengerészkatona között az 1914. évben kiegészítésre kerülő 140—140 koronás segélyre. Az alapítványra oly tengerészkatona bírnak igényell, kik a cs. és é. kir. haditengerészet kötelekéből ténylegesen katonai szolgálati idejük alatt keletkezett betegség miatt, ellátási

igény nélkül bocsátattak el. Az alapítványi segély a folyamodók közül a két legérdemesebbnek egy évre adományozatik és augusztus hó 10-én, mint az alapító halálának évfordulóján fizetetik ki. Azon körülmény, hogy valaki ennek az alapítványnak jövedelmében már részesült, a segélydíjak újból való elnyerését nem zárja ki. Felhívattak emellegya az igényjogusultak, hogy a szükséges igazoló okmányokkal felszerelt pályázati folyamodványukat folyó évi július hó 1-éig terjesztí cs. és é. kir. haditengerészet kikészítési kirendelti parancsnokaihoz nyujtsák be. A folyamodók által igazolandó: 1) hogy a cs. és é. kir. haditengerészet kötelekéből ténylegesen katonai szolgálat alatt keletkezett betegség miatt, ellátási igény nélkül bocsátottak el; 2) hogy vagyonlalan, szegény és segélyre szorult. Ezen utóbbi körülmény szegénység, vagy helyhatóság bizonyítványával igazolandó. Július 1-én tel beérkező folyamodványok nem vétetnek figyelembe.

A Jászeleány. az évd legszenzációsabb és leghatásosabb detektív drámája látható még ma az APOLLO-ban. A penteki és szombati zsufoft hazak máltó bizonyítékai, hogy eme mindentű óriási sikerrel bemutatott műflm nálunk is általános érdeklődésre talat. A jövőhéten bemutatandó elsőrendű slagerműsor bevezetője a hédón és kedden színterkerülő 4 felvonásos Nordisk-dráma „A híresek” lesz, melynek főszerepét *Wanda Treumann* és *Viggó Larsen* játsszák. — A TIVOLI vasárnapú műsora a legévezetesebbet nyujtja. Az elsőrendű slagerképekből különösen ki kell emelni az „Abcsület” c. gyönyörű 3 felv. drámát, amely hatásában szinte felülmulhatlan.

A rendőri bejelentési hírtalaban új lakásfelvétel 103 eszközöltetett, lakasváltás volt 58, szálloda felvétel 767, új család felvételét 58 helyet változtatott 426. Kézhesitére érkezett 1032 darab, melyből 964 eredményell kézbesítve lett, értesítés eredményes 630, nemleges 572, utlevél 200, igazolás jegy 8, cselekdényök 14 adattott ki, megfigyelőlap pedig 209 lelt megfektette.

A honvédek roglamja. Aki azt mondja, hogy a hadvezetőség ötomalomb jár, arra alaposan riefel az új honvédségi reglama, amely a közömben már megjelenik. Annnyira modern szellemben készült ez a munka, hogy meg az aviatikára is gondoltak benne. Eddig ugyanis új esküldött fel az újone, hogy szárazon és vízen, békében és haburban egyaránt hűségeseen kitart a király mellett. Az új eskü mnta — tekintettel a technika vírmányaira és mai haladottságára — így hangzik: „... Szárazon, vízen és a levegőben.” A vasárnapú munkaszünet is beelerült az új szabályzatba. Eddig busan sirógált a bakanota, hogy nincs a bakanak vasárnap, ezúttal lesz bizony ünnepi pihenő és a bákát majd nem mondatja pogányunk a babaja. Szabályozzák a kimenőt is. Az ormerster egész éjjel kimaradhat, az altiszt két órával a takaróul után. A metetés sem lesz olyan díszes, felére apaszják a gyászmenetet. A jelentkezés is rövidébb lesz. Ez előtt, ha Kovacs adam káplár jelentkezett a kapitányságnal, hogy ő a szobaparancsnok, így vágta ki a mondkáját: Százados urnak Kovacs Adam káplár alázatosan jelentkezem, mint szobaparancsnok. — Ezúttal csak tiszteleg a százados előtt és röviden csak ennyit mond: Szobaparancsnok. Ez igenis rövidébb és katonasabb. De katonás lesz az ugynevezett inspicierung is. Eddig előre tudatták a legénységgel, hogy kaszárnyaszemle lesz. Nosza volt lótasfutás, futás. Surotkák, puotlák a cugszobákat. — Ezúttal nem fogják előre bejelenteni az ilyesmit. A szemle meglepéttesszerű lesz, ami azt jelenti, hogy állandóan takarítani kell, mert nem lehet tudni, mikor érkezik a generális.

Minek a neve „AGA“ (Gomme)?

AGA-nak egy legjobb minőségű vérgőz szivarkapapír hívnák, amelynek minden lapja a szélén gumirozva van, amely körülmény lehetővé teszi a cigarettázónak, hogy egésznapig szikkasztéék egyszerre elkészítése és a kész cigarettákat hordja magával. 80 lapos kinyevéske ára 4 fillér.

A papír felülén jásdadt bizonyítja, hogy hóféhér hamuja marad.

Báoskalakodalom. Ritka látványosságban volt része Kula közönségének f. hó 5-én. Egyzserre hármaskaladalmá volt egy család-nak. Ifj. Lencz János gazdálkódó fia József Urnaer Leonc irányít. Borbálát, Lencz Borbálát Blantz Péter gazda fia Péter és Lencz János mostoha leányát, Turner Magdolnát, Scherer Jakab fia, Jakab vezette előtárhoz. A hármaskaladalom — a gyermekeket nem számítva — 150 páron fölött voltak vendégek. A lakodalomra, mely két napig tartott a sör-házi vendégfogóban léleltek 4 sertiés, 5 borját, 30 pulykát, 110 tyúkot, elhasználtak rengeteg mennyiségű lisztet, tojást, cukrot és megitták 10 hektoliter bort meg sok sör.

FIGYELEM!

Abbazlába, a Rivierára készülő kirán-dulók hitel-leveleit forduljanak az Ipar és Kereskedelmi Takarékpénztár Rész-vénytársasághoz, ahol minden idevágó dologban a megelőzőkényebb elintézés nyerhetik.

Állandó betétek kamatozása netto 4 1/2% mellett. 15-15

SZÍNHÁZ.

Szerdán este Biró Lajos szimvére az „*Utolsó csók*” ment először. Ez a darab Bu-dapesten a Magyar-színházban volt rövidbebb ideig műsoron, s nem tartozik a kitűnő tró legjelesebb színpadi alkotásai közé, habár kétségkívül van több mint egy sikeres ölete és jellemrajza. Az igazsátság igen szépen állította ki a darabot, különösen az első felvonás díszlete (Montecarlo-i részlet) általános elismerést keltett; a második és harmadik felvonás díszlete is pazar volt. A szereplők közül *Kondráti Jóna* vezetett, aki a szesz-lyés felváltig nem elhethen alakította. *László* kitűnő volt egy öreg báró szerepében, melyet kabinet alakításai közé sorozhat. *Majthényi* a nem nagyon halás szerepből is tudott sok élvezeteseget produkálni. *Loranca* az egyéniségének nem egészen megfelelő szerepében (herceg) is igen jól érvényesült. A darabban még 4 kisebb szerep volt, kik közül *Török* (uas) vált ki az együttessel. Az előadások szép számu közönsége volt, mely többször tapsolta a színeseket. *Malkovits Béla* főispán is végig nézte egy páholyból az előadást. A második felvonásban egy kis incidens volt a nézőtérben, az alhőlőréry egy illuminált állapotban lévő nezőt, két rendőrnök kellett kiemelni; az illető igen türelmetlenkedett az étkezési jelenet hosszadalmasága felett — amiben ugyan igaza lehetett — s mert ennek az ér-zületének hangosan is kifejezést adott, el kellett távolítani, mint közbotrány okozót.

Csütörtökön 2 főnyes előadásról adhatunk számot. Mindkét darab egy estére volt kitűzve és pedig a „*Mandarin*” másodsor és a „*Paraszt-becsület*” először. A két darab elő-adása eltartott 11 órán túl, anélkül hogy a közönség érdeklődése egy pillanatra is szűnne-tel volna. A „*Mandarin*”-ban újból is *Maj-thényi* nagy művészetében gyönyörködöttünk, aki ebben a darabban oly nagy, hogy mellette mindenki — bár *Somlárnak* és *Kondrátnak* és a többieknek is kifogástalan volt az alakítá-sa — elhomályosult, mert arcajétek, hang-lyús, előadás, modulatok oly tökéletesek, hogy az alakítást a művészi tökély legmagasabb okára emelik. A hatást fokozza az ügyes Fendezés és a pazar kiállítás. A „*Paraszt-becsület*”-ben *Jeleky Santuzsája* játékban és énekekben előrangú, nagyterjedelmű hangja győzi a legmagasabb registereket is. *Halmos Turidúja* és *Bihary Alfőja* e két jeles éne-kes legjobb szerepei közé sorozható. A többi szereplők is tehetségek javat adtak. Az enek és zenekar *Cellért* karmester vezetése alatt precís és kifogástalan volt. Mindkét sikerült előadásért a közönség sokat tapsolta a szí-nészeket. *Majthényi* a 3-ik felvonás után 5-ször is szözlítottak a függőy ele, de a mű-vész (szerepe szerint meghalván) nem jelent meg.

Penteken Heltai szenzációszínműve a Vigszínház jelenleg is kasszadarabja a „*Ján-derlaki lányok*” került színré először. A da-

rab azt a nagy érdeklődést mely megelőste, meg is érdemli. Cselekménye caupa élet, pár-besedei igen szellemesek, helyzetei termé-szetesek; kétségkívül egyike a magyar szí-nművelésnek legjobb alkotásainak. Az előadás kitűnő volt, s nagy meglepetést is hozott. *Pinter Boske*, aki eddig másodsorúbert szerep-ekben rokonszenves színésznek bizonyult, a pénteki előadásán egy igazán nagy tehet-ségű nyilvánk bizonyult; élénk temperamen-tuma, kellemes prózája, örökké pájkos mo-solygós egyénisége egyenes erre a szerep-körre utalják, s megmerítik jóslóit, hogy ab-ban a szerepekben igazán szép jövőnek néz elébe. Nyílt színen is igen sokat tapaszták, ó az előadás központja. A kitűnő *Kondráti Jóna* is nagy intelligenciára valló felfogással alakította Boriskát. *Birnyesi* kis szerepében is sokoldalú színművészt egyik legjobb szerep-*Lorán* tomanatárja kabinetalakítás — és na-gyon tetszett is. *Sárkányi* értelmes és kellemes orgánomával tanusokd beszéddel, *Szűcs Jén* komikulával hatott. *László* újságírja szintén elsőrangú alakítás volt. A többi szereplők is feladatuk magasságtan állottak.

Szombaton a „*Cünderlaki lányokat*” is-mételték, mert már az elsőelőadásban annyj-eget kerestek, hogy a közönség jó részének nem jutott hely, s így a direktio program-m ellenére újból kénytelen volt kitűzni a darabot előadásra.

3749. sz./kapt. 914.

Véghatározat.

A gépjárművek közúti forgalmáról szóló szabályzat 57000/915. B. M. R. 53. §-ában gyö-kereső jogonnál fogva eltiltom, hogy az Andrássy-utcában gépjármű közlekedjék; ezen tilalom megszegése a szabályzat 80. §-a értel-mében 200 K-ig terjedő büntetéssel sújtható kihágást képez.

Jndokok:

Rzen utcában több iskola van, az utcának Ferencz József tér felőli torkolatánál pedig a katolikus templomudvarban lévő iskolák tanu-lóinak legnagyobb része az uttesten áthaladni kénytelen, minél fogva az iskolába menés és onnet való távozás alkalmával igen sok gyer-mek a gépjárművek általi elgázolás veszélyé-nek van kitéve.

Ismételt figyelmeztetésem s a rendőrör-szemenek állandó gondos örkdésére az Andrássy-utcában már történt egy elgázolás, f. hó 9-én pedig a vértelen hátrított el egy újabb balesetet, mely okokból fenti határozat-ot kellett hoznom, annál is inkább, miután azon utvonalak melyekbe az Andrássy-utca torkollik csekély kerülővel minden oldalról megközelíthetők.

Jelen véghatározatot írásban kiadom a gépjárműtulajdonosoknak, a katonai állomá-sparancsnoknak meghirdetés végett az ösz-kes helylapoknak és az érdeklét iskolák igaz-gatóknaknak, ugyszintén az ellenőrzés gyakor-lása végett az egész rendőrszegenek felé, hogy meg nem elegendő érdeklét fél hivatalomnál 15 nap alatt felelőbesszet jelentsen be, mely azonban a végrehajtásra halasztó hatályalya nincs.

Ujvidék, 1914. évi május 11-én.

1-1 *Fayerle Jándor*, főkapitány.

Kiadó!
2 szoba, előszoba, mellékhelyiségekkel azonnal kiadó. Bővebbet nyujt: **Várdai Lajos** vasuti vendéglős, Ujvidék.

ELADÓ BUTOR!
1 teljes ebédő berendezés és többféle butordarabok eladó. Bővebbet *Brüll* 2-2 *Jén* urnó, Szentmiklós-utca 4, földszint.

671. s 711. sz. 1914. végrh.

Árverési hirdemény.

Alultrott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. §-a értelmében azonnali közhír-é teszi, hogy az ujvidéki kir. jbz. 1414. Sp. I. 251/3. és kir. járásbírósnak 1914. évi Sp. I. 330. számu végzése következtében Menráth József és Szotlics Károlyne javára — isme-retlen helyen tartozókó Heizer Jenő ellen (dr. Lusztig Nándor által képvis.) 275 K 70 f és 244 K 54 f s jár. erejéig 1914. évi apr. hó 11. és apr. hó 22-én fogatosított kötelétség végrehajtás utján le- és felfuoglalt és 688 K-ra becsült szobabutorok, egy varró-gép és egyéb ingók nyilvános árverésen eladának.

Mely árverésnek az ujvidéki kir. járásbí-róság 1914. évi V. 577 és 608. sz. végzése folytán 275 K 30 f és 244 K 54 f tötek ezek-nek 5% kamatai, 1/4% váltóidő és eddig bíról-ag már megállapított költségei erejéig, Ujvi-déken alperes lakásán (Menráth palota) leendő megtartására 1914. máj. 26. d. e. 9 órdja határidőll kitűzték és ahhoz a venni szándé-kozők ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legutóbbi ígérnök, szükség esetén becsaron alul is a fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felfuoglaltatták és azokra ki-elégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t. c. 120. §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Ujvidéken, 1914. évi máj. hó 12.

Basch Sándor, kir. bir. végrehajtó.

EGY ÓRA REKLÁMKÉPEN!

Aki ingyen akar egy órá-t, meg hozzá elkáns *precizis* órá-t, urak v. hölgyek részére választás szerint írjon az-on: ... nal az ...

Uhrenhaus Fr. SOHNIDT Prag, Weinbergg. 6

A belvárosi tennispálya
Erzsébet-tér 4 szám alatt megnyílt.
Tennistársaságok bérleti jelentkezését elfogadják.
KASSOWITZ ZSIGMOND
5— szállítási irodája 11. Rákóczy-ut 23.

A csodás hatású FÖLDES-fele

MARGIT-szappan

a modern szépségápolásnál nélkülözhetetlen.

Ezen teljesen lugmentes, legfinomabb növény-szrokból készült, kellemes szagu, kitűnően habzó szappan igen kiadó, miert is család-i használatra a legalkalmasabb.

PÁR NAP ALATT
eltűntet szőplőt, májfajtot, mészert, pattanást. A porusokat alaposan kitisztítja s biztos és gyors hatása folytán ugyszóvaln

LEMOSSA
a bőr tisztáltságáig, ugrt, hogy nyoma sem marad a szépséghibáknak. Világhirt pedig annál közsűndhet, hogy egyszerűsmdnkorrá el-mulasztja

A SZEPLŐKET.
Ára 70 fill. Kapható minden gyógy-lárbán s drogua kereskedésben. Közzé váltó *Margit Grème 1.— és 2.— koronás téglékben, Margit Powder K 1.20.*

Gyárja:
FÖLDES KELEMEN gyógyszerész ARAD.

Ujvidéken kapható: Grossinger J., Lukács Zs., Nenadóvió Vi., Vuits J. és Klein Oszkár gyógyszerárban.

IV. 3-5

Eladó ház!

Egy 3 év előtt épült, 4 szoba és mellék-helyiségekből álló igen szép ház, egy hold gyümölcs- és szőlőteleppel szabad kézből eladó. A ház ozonidás, pormentes helyen fekszik.

Cím megtudható e lap kiadóhivatalában. —

8—

HUTTER és SCHRANTZ

Részvénytársaság

szitaárú és nemezszövő gyárak magyarországi telepe
Budapest, X., Gyömrői-út 80/69.

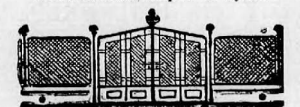
Ajánlja kész állapotban, tehát utólagosan tűzhorganyozással ellátott többzserű csavart gépsodronyfonatokat

mint tartósság tekintetében páratlan gyártmány!

Nem tévesztendő össze másfejta fonatokkal, melyek mind közönséges burganyozott dróttól készültek. Tücsök buzalok, sima buzalok, kettőshögű szeglek stb. igen sokfajta árában. Árjegyzék és minták bérmentes és díjtalanul. Továbbá gyártmányok:

Kerítésrácsok, kapuk és ajtók.

a leggyeszebből a legzsúdosabb kivitelű árak mellett.

— Kötségetések és tervezetek díjtalanul. —

14—26

Tojások kiköltésére.

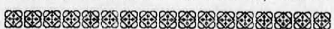

Fehér Orpington-tojás á 40 f, bizamkacsatojás á 40 f, indiai futókacsatojás á 40 f, sumtdéli tyúk-tojás á 40 f, ősféjéri tyúk-tojás á 40 f, touloni drósi lúd-tojás á 2 K, japáni hatlyulad-tojás á 2 K, pekingi kacsatojás á 40 f, legjobb fajharamfaktól származó, biztosan kiköltő tojásokat szállít teljes felelősség mellett **PAULY MAES, Xöflach, Steiermark** 6—6

RENOMÁLT 100 fl. fügekávénkat

(Feigenkaffo) legmele- 14—30
— gebben ajánljuk. —

VIKTOR SCHMIDT & SÖHNE, WIEN.

OLCSÓ TÜZELŐFA.

A Temerini-uton a vámsorompó mellett.

Ajánlunk elsőrendű tügly-tuskófát, mely pékségek, szoba, konyha és egyéb fűtési célokra igen alkalmas, *kőméterenként 6 kor. és ólanként 24 X-ért*. Fent ajánlott fa, fele annyiba kerül, mint más tüzelőfa, mert azt sem fűrészelni, sem vágni nem kell, miután már a szükséghezkepest fel van aprítva.

Különösen ajánljuk ezen fát kázan fűtésre, esépléshez és ételtekéhez, mert az ezzelvaló fűtés sokkal olcsóbb, mint szénmel.

Vásárlások naponta fent nevezett *depotnál* (Temerini-uton), valamint irodánkban *Xal-ér* 12. eszközölhetők.

Schwarz Testvérek
fakereskedők.

3—52

Ingyen ráfizetés nélkül becserél öreg használt gramofonlemezeket újakra **Wagner „Hangszerkirály”** Budapest, József-körút 15. — Árjegyzék ingyen. — Címre figyeljen. —

78—100

Való védjegyű

ŐSZI TRÁGYÁZÁS!

Thomassalak

A legjobb és legolcsóbb foszforsavas műtrágya! —
Ovaködjünk a hamisításoktól!
Csak akkor valódi, ha ilyen székben van — és eredeti ólomzár van rajta.
Minden zsák tartalomjegyzékkel van ellátva!

KALMÁR VILMOS a Thomaspfoszfátfabrikon Berlin,
vezérképviselője **BUDAPEST, VI. ker., ANDRÁSSY-ÚT 49.**

Különösen a jelenlegi RENDKIVÜLI OLCSÓ ÁRAKRA
figyelmeztetjük a vásárlókat.

5—20

JOHANN MARIA FARINA

GEGENÜBER DEM RUDOLFSPLATZ.

Ezen égg kiváló gyártmány az egyedül valódi kölnivíz, kölnivíz-szappan és puder minden jobb drogeriában, háttáman az egyedül valódi szer és gyogytárbn kaphatók.

Ügyeljünk a pontos címre: **JOHANN MARIA FARINA** Gogenüber dem Rudolfsplatz.

Minden hasonlónévű utánzatot utasítsunk vissza.

2—70

Magyarországi képviselő: **Holzer Emil Zoltán, Budapest, VIII.**

Ujvidék legnagyobb férfi-, női- és gyermekruha áruháza

KAPAMACSIJA J. ISTVÁN

Kossuth Lajos utca 25. A tavaszi és nyári időnyre ajánlja Ujvidék és környéke nagyérdemű közönségének rendkívül nagy rakatartat úri, férfi-, női- és gyermekruhákban; különösen hölgyek részére a legszebb párisi és berlini újdonságokat ranglan paletok és sport-jaquetekben, a legdivatosabb valódi angol és skót szövetekből, ugymint legdivatosabb selyem- és vízmentes gummiökönyvekben. Az árak a legutányosabbak. Olcsón és nagy mennyiségben sikerülvén árakat beszerezvén, abban a kellemes helyzetben vagyok, hogy **olcsóság** tekintetében is minden igényt kielégíthetek. ::

TANULÓK és IPAROSOK különös engedelményben részesülnek. A nagyérdemű közönség saját érdekében cselekszik, ha szükségletét ezen rendkívül gazdag választékú áruházból szerzi be, ahol a legjobbat, legszebbet és legolcsóbbat vásárolhatja.

8—20

Cégem nem tévesztendő össze a helybeli KAPAMACSIJA és BONDI céggel.